

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА
ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ СВО «Магістр»,
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 204 – «Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва»**

КИЇВ 2023

УДК 637(072)

Наведено методичні рекомендації до виконання випускної кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти СВО «Магістр», спеціальність 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної ради (**протокол № 5** від **14.02.2023 р.**) і Вченою радою факультету тваринництва та водних біоресурсів Національного університету біоресурсів і природокористування України (**протокол № 6** від **16.02.2023 р.**)

Укладач:

М. Ю. Сичов – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри годівлі тварин та технологій кормів імені П. Д. Пшеничного Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Рецензенти:

Н. П. Прокопенко – доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України;

А. В. Лихач – доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри біології тварин Національного університету біоресурсів і природокористування України.

© Національний університет
біоресурсів і природокористування
України, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Загальні положення	4
2. Основні етапи підготовки і виконання випускної кваліфікаційної роботи (ВКР)	11
3. Вимоги до організації підготовки і захисту ВКР	13
4. Види і структура ВКР	14
5. Правила оформлення ВКР	21
6. Підготовка презентації до захисту ВКР	26
7. Рецензування і захист ВКР	30
Список використаної літератури	33
Додатки	34

ВСТУП

Навчання і підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зумовлює необхідність розробки методичних рекомендацій щодо написання випускних (магістерських) кваліфікаційних робіт, оскільки дана робота є однією з найбільш важливих складових навчального процесу, котра виконується кожним здобувачем індивідуально протягом визначеного терміну навчання в магістратурі паралельно із засвоєнням передбачених навчальним планом дисциплін (обов'язкових і вибіркового компонент) циклів загальної та спеціальної (фахової) підготовки. Разом з цим, магістерська кваліфікаційна робота є підсумком самостійного комплексного дослідження одного з наукового аналітично-розрахункового чи експериментального дослідження з технології виробництва і переробки продукції тваринництва (науки про тварин).

Магістерська кваліфікаційна робота передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх під час вирішення конкретних наукових, технологічних, управлінських, економічних виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є проведення теоретичних та практичних досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій у певній сфері виробництва або наукової діяльності та заходів щодо їх впровадження.

Завдання магістерської кваліфікаційної роботи залежить від освітньо-професійної програми підготовки магістрів і полягає у дослідженні об'єкту, науковому обґрунтуванні результатів дослідження та практичному їх використанні. Завданнями магістерської кваліфікаційної роботи також є:

- закріплення набутих у процесі навчання теоретичних знань, професійних вмінь і практичних навичок, необхідних для подальшої самостійної наукової, педагогічної чи виробничої діяльності;
- поглиблення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;
- проведення всебічної діагностики технологічних процесів в умовах тваринницьких підприємствах із застосуванням сучасного наукового інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних варіантів вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих інноваційно-технологічних рішень з використанням кількісних та якісних методів;
- адаптація розроблених рекомендацій щодо удосконалення технологічних процесів тваринницьких підприємств.

У процесі підготовки магістерської кваліфікаційної роботи здобувачі мають розкрити широту свого теоретичного та практичного мислення, набути відповідних навичок виконання науково-дослідницької роботи, і під час захисту продемонструвати рівень своєї фахової підготовки. У зв'язку з цим, така наукова кваліфікаційна праця здобувача магістерського рівня вищої освіти є своєрідним звітом за весь період його навчання в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Магістерська кваліфікаційна робота є самостійною науковою кваліфікаційною працею, в якій на основі виконаних її автором досліджень, зокрема опрацювання інформаційних джерел, логічно і послідовно викладено розв'язання поставленої проблеми, або прикладного завдання, що має відповідне значення для забезпечення ефективного функціонування технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва. Оскільки магістерська кваліфікаційна робота виконується здобувачем самостійно, носить прикладний характер та передбачає прилюдний захист, то в ній повинна знайти відображення сукупність результатів і положень, що характеризують її автора, як здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, його особистий внесок в розробку відповідної теми в галузі тваринництва. Положення, запропоновані здобувачем, за формою і змістом мають бути всебічно обґрунтованими, чітко викладеними, аргументованими і співставленими з уже відомими науково-практичними розробками в різних сферах галузей тваринництва країни. Магістерська кваліфікаційна робота відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок фахівця, його здатність до самостійної професійної діяльності, як науковця. Здобувач у своїй роботі демонструє вміння використовувати наукові джерела та нормативно-правові акти (закони України, укази Президента, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України та інші) з досліджуваних питань і правильно трактувати теоретичні положення зоотехнічної науки для успішного виконання технологічних та виробничо-господарських завдань, використовувати науковий апарат, систематизувати та аналізувати одержані дані і робити обґрунтовані висновки й пропозиції щодо удосконалення різних технологічних процесів, прийомів, ведення обліку та організації виробничого процесу, вміння визначати та використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у галузях тваринництва. Викладаючи матеріал у роботі, здобувач повинен показати: відповідність його реальним умовам виробництва; логічність побудови та викладення матеріалу; лаконічність формулювань; переконливість аргументації та доказовість висновків; обґрунтованість рекомендацій для впровадження у виробництво.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до вимог характеристик освітньо-професійної програми здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 204 - «Технологія виробництва і переробки

продукції тваринництва» і призначені для надання допомоги при виконанні магістерської кваліфікаційної роботи згідно чинних вимог.

Організація ведення навчального процесу зі спеціальності 204-«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20-«Аграрні науки та продовольство» здійснюється деканатом і випусковими кафедрами факультету. Успішний захист випускної кваліфікаційної роботи є підставою для присвоєння випускнику відповідного ступеня вищої освіти (СВО) з видачею йому диплому державного зразка (звичайного чи з відзнакою).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

При написанні випускної кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня студент або слухач магістратури насамперед користується «Положенням про підготовку і захист кваліфікаційної магістерської роботи в НУБіП України» (з повним текстом [«Положення про підготовку і захист кваліфікаційної магістерської роботи в Національному університеті біоресурсів і природокористування України»](https://nubip.edu.ua/node/12654) можна ознайомитися на офіційній веб-сторінці НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>), у розділі «Освітня діяльність», рубриці «Положення» під №16.).

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою (українською) з урахуванням орфографічних, пунктуаційних і стилістичних норм.

Наповнення кваліфікаційної магістерської роботи вміщує критичний аналіз літературних джерел та їх узагальнення, характеристику досліджених фактів, явищ і закономірностей та одержаних власних результатів досліджень. Висновки ґрунтуються на основі власних досліджень, викладаються чітко і лаконічно. Запропоновані інноваційні рішення мають бути науково обґрунтованими з відповідним аналізом і прогнозом результатів їх впровадження та з аналізом ризиків, що при цьому можуть виникнути.

Результати наукових досліджень викладаються логічно та аргументовано. При цьому варто уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології. Кваліфікаційна робота може містити знаковий апарат (формули, графіки, діаграми, схеми, таблиці тощо).

Кваліфікаційна робота – це кваліфікаційний документ, на підставі якого екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника та його готовність до самостійної роботи за фахом і *приймає рішення про присвоєння кваліфікації*.

При виборі теми кваліфікаційної магістерської роботи варто керуватися власними навчальними і науково-дослідними інтересами, наявністю теоретичної бази та власних розробок, можливістю отримання необхідних матеріалів під час проходження виробничої практики, орієнтацією на характер майбутньої професійної діяльності.

Студент або слухач магістратури має право самостійного вибору теми магістерської роботи в межах освітньої програми.

Оновлюючи тематику кваліфікаційних магістерських робіт, випусковим кафедрам необхідно дотримуватись такої структури: 60% – теми фундаментального характеру (традиційні теми, котрі дають базову фахову основу підготовки), 25% – теми інноваційного характеру (відповідають сучасним проблемам науки і практики, передбачають накладання якоїсь додаткової умови), 15% – теми неординарного характеру (підтвердження або спростування існуючих гіпотез та висунення нових).

Керівниками кваліфікаційних магістерських робіт можуть бути науково-педагогічні працівники НУБіП України з науковим ступенем доктора наук чи досвідченого кандидата наук, коло наукових і фахових інтересів яких

відповідає тематиці кваліфікаційної магістерської роботи. За одним керівником закріплюється до п'яти студентів (слухачів) магістратури на навчальний рік.

Керівник кваліфікаційної магістерської роботи має відповідати ліцензійним вимогам за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». З детальним переліком потенційних керівників випускної магістерської роботи можливо ознайомитися за посиланням (<https://nubip.edu.ua/node/116266>).

Окрім цього потенційний керівник має демонструвати активну участь у дослідницькій роботі. Підтвердженням цього є відповідність одному з пунктів у поточному календарному році: штатна участь у науково-дослідній тематиці, що фінансується державним бюджетом України; штатна участь у закордонному науково-дослідному гранті з отриманням платні в Україні; наявність договору на надання наукових послуг (договір з літерою «Н»); участь в ініціативній тематиці за наявності у річному звіті.

Також керівник кваліфікаційної магістерської роботи має мати наукові публікації із спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», серед яких не менше двох публікацій за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних *Web of Science Core Collection* та/або *Scopus*. До однієї публікації, проіндексованої у базах даних *Web of Science Core Collection* та/або *Scopus* прирівнюється дві публікації за останні три роки у виданнях, що включені до «Переліку наукових фахових видань України» категорії «Б» за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», детальніше з реєстром наукових видань України можливо ознайомитися за посиланням (<http://nfv.ukrintei.ua>).

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи виконує такі функції:

- пропонує студентам (слухачам) магістратури теми магістерських кваліфікаційних робіт відповідно до свого наукового напрямку діяльності, освітньої програми, магістерської програми та потреб тваринницьких підприємств;
- формує разом зі студентом (слухачем) магістратури завдання на підготовку магістерської кваліфікаційної роботи;
- надає допомогу у підготовці індивідуального плану роботи та контролює його виконання;
- протягом всього періоду навчання на основі аналізу підготовлених здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти матеріалів фіксує його виконання, про що звітує на засіданні кафедри;
- рекомендує студенту необхідну нормативну, навчальну, довідкову літературу та інші джерела для самостійного опрацювання;
- надає консультативну допомогу студентові під час виконання ним роботи згідно із затвердженим на кафедрі розкладом і графіком самостійної роботи;
- аналізує та контролює організацію самостійної роботи здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- залучає студентів магістратури до наукової роботи;

– допомагає здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти готувати наукові публікації за результатами досліджень і сприяє їх опублікуванню у фахових виданнях, матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів та ін.;

– рекомендує бази та забезпечує відповідну якість проходження виробничої (переддипломної) практики;

– несе відповідальність за випадки виявлення академічного плагіату у магістерській кваліфікаційній роботі студента (слухача);

– готує об'єктивний відгук на магістерську кваліфікаційну роботу перед її захистом на кафедрі;

– бере участь у засіданні кафедри під час попереднього захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи несе особисту відповідальність за повноту і якість виконання вищезазначених функцій. Оперативне і уважне врахування рекомендацій керівника сприяє своєчасному поданню магістерської кваліфікаційної роботи магістра на кафедру та є запорукою її успішного захисту на засіданні ЕК.

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти виконує такі функції:

– визначається з темою магістерської кваліфікаційної роботи відповідно до своєї освітньої програми;

– разом з керівником формує завдання на підготовку магістерської кваліфікаційної роботи;

– складає індивідуальний план роботи і відповідає за його вчасне виконання;

– добирає і опрацьовує нормативні документи, навчальну, наукову й довідкову літературу та інші джерела;

– критично аналізує позиції різних авторів на проблеми, що мають безпосереднє відношення до роботи та визначає своє особисте ставлення до них;

– узагальнює матеріали та застосовує сучасні методи і методики наукових досліджень;

– використовує набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички;

– опановує методику досліджень стосовно, об'єкта, предмета дослідження, мети, завдань;

– знаходить аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптує їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження;

– самостійно приймає оптимальні рішення;

– у період практики на основі експериментальних досліджень проводить науково-господарський дослід;

– на основі теоретичних положень (перший розділ) та фактичного стану справ з предмету досліджень (другий розділ) опрацьовує третій розділ власних досліджень, робить висновки і пропозиції виробництву та подає керівникові на перевірку;

- усуває суттєві недоліки, що виявились у процесі попереднього захисту на кафедрі;
- отримує відгук керівника магістерської кваліфікаційної роботи;
- використовуючи сучасні інформаційні технології, готує презентацію магістерської кваліфікаційної роботи, яку демонструє під час попереднього захисту на кафедрі, а в подальшому на засіданні ЕК;
- переплітає роботу і подає з відгуком керівника завідувачу кафедри, який засвідчує своїм підписом її допуск до розгляду на засіданні ЕК;
- отримує рецензію на роботу від науково-педагогічного працівника іншої кафедри факультету та готує відповіді на зауваження;
- подає електронну версію магістерської кваліфікаційної роботи відповідальному за наповнення і функціонування репозитарію випускними магістерськими кваліфікаційними роботами факультету тваринництва та водних біоресурсів для перевірки на плагіат не пізніше 15 листопада або відповідного встановленого графіку;
- несе персональну відповідальність за наявність академічного плагіату у магістерській кваліфікаційній роботі;
- доповідає на засіданні ЕК відповідно до графіка, встановленого деканатом факультету тваринництва та водних біоресурсів.

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти повинен виконувати перераховані вище функції у строки, встановлені керівником. Студент (слухач) магістратури несе особисту відповідальність за якість виконання, автентичність роботи та своєчасність підготовки матеріалів.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ І ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми. Темою магістерської кваліфікаційної роботи є одна з актуальних проблем технології виробництва і переробки продукції тваринництва. Перелік тем магістерських кваліфікаційних робіт розробляється провідними науково-педагогічними працівниками випускових кафедр факультету тваринництва та водних біоресурсів (додаток А). Тематика магістерських кваліфікаційних робіт щороку переглядається і в разі необхідності оновлюється та затверджується на першому в навчальному році засіданнях кафедр. Такий методичний підхід формування наукової проблематики кафедр забезпечує повноту, актуальність та завершеність тематики магістерських кваліфікаційних робіт. Слухачу надається право обрати тему магістерської кваліфікаційної роботи згідно з запропонованою кафедрами тематикою або ініціювати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки (відповідно до попередніх наукових досліджень, місця роботи, можливостей отримання необхідної інформації на об'єкті дослідження). Одночасно із вибором теми визначається суб'єкт господарської діяльності, за матеріалами якого буде виконуватися робота. Обравши тему магістерської кваліфікаційної роботи і визначившись з керівником, студент звертається із заявою (додаток Б) до декана факультету, який візує її та приймає остаточне рішення про закріплення відповідної теми і призначення керівника.

2. Розробка завдання на роботу та складання календарного плану її виконання. На підставі наказу про затвердження тем оформляється спеціальний бланк завдання на виконання магістерської кваліфікаційної роботи, у якому зазначаються реквізити автора, зазначається тема і план, мета і завдання, графік виконання, а також термін подання готової роботи на кафедру. Завдання підписують науковий керівник і студент, затверджує завідувач кафедри. При оформленні роботи аркуш розміщується відразу за титульною сторінкою. Бланк завдання здобувач отримує на кафедрі та заповнює разом із науковим керівником. Здобувач самостійно вивчає сучасний стан та можливі напрями розробки питання, що є предметом дослідження, збирає необхідну інформацію з досліджуваної проблематики. На підставі цього, за участю керівника, визначає та формулює остаточну мету і уточнює завдання дослідження, визначає методи їх проведення, складає план роботи, уточнює об'єкт і предмет досліджень. Уточнює з керівником терміни календарного плану виконання роботи.

3. Збирання фактичного матеріалу під час виробничої (переддипломної) практики. За період практики студент повинен на основі теоретичних положень та опрацьованої методики досліджень вивчити фактичний стан справ з даного предмету дослідження на конкретному діючому підприємстві (фермі) і систематизувати первинні матеріали зібрані у підприємстві для поглиблення дослідження та написання звіту по практиці, узагальнити необхідні матеріали для формування практичного (другого)

розділу роботи. Поставити науково-господарський експеримент, отримати результати досліджень.

4. Обробка фактичного матеріалу із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу. Студент самостійно опрацьовує матеріали, зібрані під час проходження практики, використовуючи при цьому сучасні методи обробки інформації із застосуванням комп'ютерних технологій.

5. Формування основного змісту магістерської кваліфікаційної роботи та її оформлення. Після опрацювання аналітичних матеріалів здобувач викладає результати науково-господарського експерименту, формує пропозиції щодо вирішення досліджуваних проблем та викладає їх у третьому розділі (власні дослідження). Відповідно до індивідуального плану виконання магістерської кваліфікаційної роботи, здобувач завершує формування та розкриття змісту всіх розділів. Керівник ознайомлюється з проектом магістерської кваліфікаційної роботи (першим цілісним варіантом), зазначає недоліки, рекомендує зміни та доповнення. Після усунення недоліків, врахування зауважень та рекомендацій керівника здобувач готує кінцевий варіант роботи оформлений відповідно до вимог.

6. Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи до захисту. Завершена робота, підписана здобувачем, подається керівнику для отримання відгуку. Позитивний відгук керівника є підставою для попереднього захисту роботи на засіданні кафедри. У випадку отримання негативного відгуку рішення про можливість та доцільність захисту приймається колективно під час засідання кафедри. Після цього магістерська кваліфікаційна робота передається на кафедру для проходження попереднього захисту.

7. Попередній захист магістерської кваліфікаційної роботи на кафедрі. Вказана процедура є підставою для остаточного рішення завідувача кафедри про її допуск на засідання ЕК, або про неможливість рекомендувати роботу для розгляду Екзаменаційною комісією. У разі позитивного висновку засідання кафедри, робота передається на рецензування.

8. Захист магістерської кваліфікаційної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії. До захисту магістерських кваліфікаційних робіт допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану. Захист магістерських кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії. Результати захисту магістерських кваліфікаційних робіт оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання комісії. За результатами захисту магістерських кваліфікаційних робіт на засіданні ЕК приймається рішення про присвоєння студентам відповідної кваліфікації та видачу документа про освіту. Період засідання ЕК визначається графіком навчального процесу і відбувається за розкладом сформованим деканатом.

3. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ:

за освітньо-професійною програмою підготовки згідно графіку навчального процесу за навчальним планом:

а) до 30 жовтня (1 року навчання) – затвердження теми наказом ректора НУБіП України;

б) до 30 листопада – презентація мети, задач та методів дослідження на засіданнях випускових кафедр;

в) до 30 травня – презентація теоретичної складової магістерської кваліфікаційної роботи;

г) до 15 листопада (2 року навчання) – перевірка магістерських кваліфікаційних робіт на наявність плагіату;

д) до 25 листопада – проведення постерних презентацій результатів дослідження за спеціальностями;

е) до 30 листопада – проведення попереднього захисту магістерських кваліфікаційних робіт на випускових кафедрах;

є) 10-15 грудня (рекомендовані дати) – захист магістерських кваліфікаційних робіт перед екзаменаційною комісією;

ж) 23, 24 грудня (рекомендовані дати) – випуск магістрів; До захисту магістерської кваліфікаційної роботи на ЕК допускаються студенти (слухачі), які успішно склали екзаменаційні сесії, пройшли практики, захистили відповідні звіти, виконали всі завдання індивідуального плану, пройшли перевірку на плагіат магістерської кваліфікаційної роботи та попередній захист на випусковій кафедрі, а також взяли участь у постерній конференції (з подальшим виданням збірників тез) і заповнили сторінку магістра (портфоліо) на сайті університету.

Кваліфікаційна робота – це кваліфікаційний документ, на підставі якого екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника та його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації. Студентам (слухачам), які успішно захистили магістерську кваліфікаційну роботу згідно з освітньою програмою підготовки, рішенням ЕК присуджується відповідний ступінь вищої освіти та присвоюється відповідна кваліфікація

4. ВИДИ ТА СТРУКТУРА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має містити розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва.

Кваліфікаційна робота – це самостійна індивідуальна магістерська робота з елементами дослідництва та інновацій, котра є підсумком теоретичної і практичної підготовки в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми підготовки магістрів.

Інновація (англ. *innovation* – нововведення) – ідея, новітній продукт в галузі техніки, технології, організації праці, управління, а також у інших сферах наукової та соціальної діяльності, засноване на використанні досягнень науки і передового досвіду, є кінцевим результатом інноваційної діяльності.

Інновація – це результат системної діяльності, спрямованої на реалізацію досягнень науково-технічного прогресу та їх удосконалень, що сприяє кількісним і якісним змінам у внутрішньому середовищі підприємства та забезпечує підвищення ефективності й отримання конкурентних переваг.

Студент може використати результати своєї роботи ОС «Бакалавр» виключно в оглядовій частині випускної роботи ОС «Магістр»

За спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» можливі два варіанта кваліфікаційних робіт: ПРОЄКТНА та ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА!

Проектна кваліфікаційна робота – проект з чіткими технологічними і економічними параметрами, розрахована рентабельність виробництва, точка окупності проекту, розрахунок ефективності одиниці площі підприємства тощо.

Можливі варіанти: бізнес-план, пропозиції з покращення (удосконалення) існуючої технології, план розвитку підприємства, виробництва за реалізації світових трендів у тваринництві, розвиток сільських територій.

Експериментальна кваліфікаційна робота – класична наукова робота експериментального характеру, в якій експеримент виконаний здобувачем **самостійно** з постановкою завдання/проблеми, оглядом літератури, методикою, результатами власних досліджень та їх обговоренням, висновками. Зазначено умови і методика проведення досліджень. В роботі мають бути представлено результати проведеного експериментального дослідження з **ОБОВ'ЯЗКОВОЮ** статистичною обробкою отриманих даних.

Загальні вимоги до обох видів робіт:

- ✓ обсяг – 3,5-5,0 друкованих аркушів;
- ✓ оформлення роботи згідно вимог ДСТУ 3008:2015, ознайомитися із відповідним діючим Стандартом України можливо за посиланням (http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=64463);
- ✓ список літературних джерел оформлюється згідно вимог ДСТУ 8302:2015, ознайомитися із відповідним діючим Стандартом України можливо за посиланням (<http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>), онлайн-генератор посилань за ДСТУ 8302:2015 можна знайти за посиланням (<https://www.grafiati.com/uk/blogs/dstu-8302-2015-referencing-generator/>).

Структура і зміст роботи, співвідношення розділів визначаються її темою й містять:

1. Картку кваліфікаційної магістерської роботи.
2. Титульний аркуш.
3. Завдання до виконання кваліфікаційної магістерської роботи.
4. Реферат.
5. Зміст.
6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності).
7. Вступ.
8. **Основна частина.**
9. Охорона праці (за необхідності)
10. Висновки.
11. Список використаних джерел.
12. Додатки.

У картці кваліфікаційної магістерської роботи (додаток В) розміщується така інформація: код кафедри (наприклад 11.05); літери КМР – Кваліфікаційна магістерська робота; номер та дата підписаного ректором університету наказу про затвердження тем кваліфікаційних магістерських робіт; порядковий номер студента або слухача в наказі про затвердження тем магістерських робіт; літери ПЗ – пояснювальна записка.

Титульний аркуш (додаток Д) містить назву навчального закладу, факультету (ННІ), кафедри, УДК, тему магістерської роботи, код і назву спеціальності, освітньої програми підготовки та магістерської програми, календарний рік захисту.

Завдання до виконання кваліфікаційної магістерської роботи видається в місячний термін з дня реєстрації наказу про затвердження тем. Зразок завдання наведено у додатку Е. Усі складові магістерської кваліфікаційної роботи потребують належного та грамотного оформлення.

Рис. 1. Послідовність розташування структурних частин магістерської кваліфікаційної роботи

Студенти формують *реферат* магістерської кваліфікаційної роботи, який містить стислу характеристику самої роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг магістерської кваліфікаційної роботи у сторінках) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки та ключові слова. Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7. Обсяг реферату до 2-х сторінок. Розміщується реферат перед змістом магістерської кваліфікаційної роботи

Зміст подається на початку кваліфікаційної магістерської роботи і містить найменування та номери перших сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подають у кваліфікаційній магістерській роботі окремим списком перед вступом, якщо вжито специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо (**додаток Н**).

Перелік друкують двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальну розшифровку. Якщо у магістерській кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Приклад оформлення умовних позначень:

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВБП – велика біла порода свиней;

ГДК – гранично допустима концентрація;

СВК – сільськогосподарський виробничий кооператив.

У **вступі** до кваліфікаційної магістерської роботи: обґрунтовуються актуальність обраної теми, мета і зміст поставлених завдань; визначається об'єкт і предмет дослідження; зазначається обраний метод (або методи) дослідження, теоретична цінність і прикладна значущість отриманих результатів; наводиться інформація про апробацію результатів роботи та публікації студента магістратури; зазначається участь студента у науковій роботі (конкурси наукових робіт), участь у наукових конференціях, науковому гуртку, виконання науково-дослідних тем випускної кафедри; окреслюються положення, винесені на захист.

Для обґрунтування актуальності обраної теми необхідно сформулювати мету дослідження та виділити ті завдання, що потрібно вирішити для досягнення поставленої мети. Завдання, що будуть вирішуватися згідно з визначеною метою, зазначаються у формі перерахунку (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... тощо). Завданням магістерської кваліфікаційної роботи освітньо-професійної програми підготовки є узагальнення здобутих знань з певної спеціальності, вивчення і дослідження об'єктів з метою їх

практичного використання у тваринницьких підприємствах. Визначення об'єкта і предмета дослідження є обов'язковою складовою вступу.

Об'єктом дослідження магістерської кваліфікаційної роботи є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження. *Предмет* дослідження – міститься в межах об'єкта і є сферою його діяльності, на яку спрямовано основну увагу дослідника. Предмет дослідження узгоджується з темою магістерської кваліфікаційної роботи. *Методи дослідження* як інструмент одержання фактичного матеріалу – обов'язкові елементи вступу до магістерської кваліфікаційної роботи. Важливу частину вступу займає *наукова новизна та практична значущість* отриманих результатів. Студент має коротко викласти нові наукові положення (рішення), запропоновані особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (уперше отримано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Практична значущість магістерської кваліфікаційної роботи свідчить, що знання та розробки, отримані студентом в ході її виконання, можуть бути використані на конкретному підприємстві. На завершення вступу доцільно подати структуру роботи, тобто навести *перелік її структурних елементів* і обґрунтувати послідовність їх розміщення, зазначити, скільки сторінок займає основний текст магістерської кваліфікаційної роботи, додатки, вказати кількість таблиць, рисунків, використаних літературних джерел. Вступ до магістерської кваліфікаційної роботи пишеться в останню чергу після того як підготовлено весь текст роботи.

Основна частина кваліфікаційної магістерської роботи складається з розділів, котрі, у свою чергу, можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожний розділ треба починати з нової сторінки.

У розділах основної частини наводять:

1. Огляд літератури і вибір напрямів досліджень, загальний обсяг якого не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини магістерської роботи
2. Матеріал і методика досліджень
3. Результати власних досліджень та їх обговорення
4. Економічна ефективність

У першому розділі «*Огляд літератури і вибір напрямів досліджень*» розкриваються основні теоретичні положення, проблеми, що існують стосовно питань, які досліджуються, огляд інформаційних джерел. Загальний обсяг огляду інформаційних джерел не повинен перевищувати 20 відсотків обсягу основної частини магістерської кваліфікаційної роботи. На основі вивчення нормативно-правових актів та інформаційних джерел висвітлюються теоретичні основи предмету дослідження та методика його проведення; на підставі різних джерел уточнюються, поглиблюються і конкретизуються тлумачення змісту основних концептуальних понять; аналізуються конкретні погляди та принципові позиції авторів наукових публікацій, їх теоретичні положення стосовно предмету досліджень; коректно і тактовно висловлюється критичне ставлення до точки зору окремих авторів та визначається особиста позиція студента; концептуальні теоретичні положення пов'язуються з предметом дослідження та методикою його проведення. Обов'язковим

елементом аналізу теоретичних поглядів різних науковців є порівняння їх різних точок зору, при цьому обов'язковою повинна бути присутність наукової дискусії, а використання опублікованих матеріалів повинне мати обов'язкове посилання на джерела. Для підтвердження власних аргументів з посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Теоретичне обґрунтування, сутність, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, наукові методичні підходи повинні містити певні елементи наукової новизни, ствердження власної авторської позиції щодо обраних методів дослідження, оскільки лише чітко визначене теоретичне поле роботи дає змогу студентові перейти в наступному розділі магістерської кваліфікаційної роботи до конкретного аналітичного дослідження. Необхідно ілюструвати текст табличними матеріалами та ілюстраціями (схемами, графіками, діаграмами тощо) – з наочними представленням результатів дослідження. У даному розділі автор має продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження.

Розділ 2 «*Матеріал і методика досліджень*» - характеристика об'єкту дослідження – процесу або явища, що викликає проблемну ситуацію і обране для вивчення. У змісті розділу викладають перелік тих показників, за допомогою яких вирішувалось основне питання роботи, а також, вказуються методи їх одержання (із планів, звітів чи інших документів, у досліджах), принципи групування і обробки (залежно, від співвідношень між індивідуальними значеннями чи за іншими показниками, методи обробки та їх обґрунтування тощо). Експериментальні роботи слід насичувати схемами досліду із обов'язковим зазначенням кількості груп, чисельності тварин у кожній, періоду досліду та його тривалості; наводяться умови проведення експерименту та показники, які вивчались у досліді, і методи дослідження з посиланням на авторів.

Аналітично-розрахункові роботи наповнюються у цьому розділі характеристикою того питання (технологічний процес в цілому, окрема технологічна ланка виробництва чи переробки продукції або умови, що забезпечують виробництво у робочому стані чи організація виробничого процесу), яке підлягає проєктуванню, тобто є базовим і містить у собі вихідні дані для виконання роботи (розрахунків).

При поданні методів досліджень студенту слід чітко, змістовно і послідовно показати всі використані методи згідно змісту роботи, наводячи посилання на авторів цих методів або методик.

Весь цифровий матеріал підлягає обов'язковій біометричній обробці із застосуванням, як мінімум, прикладних програм *MS Excel*. Початок розділу має мати короткі відомості про підприємство: напрям спеціалізації, обсяг та види різних виробів за три звітні роки, основні показники виробничої потужності галузі за якою виконується дослідження згідно теми роботи, характеристика

ефективності виробництва, наводиться схема організації виробничих і структурних ланок підприємства. Інформація приводиться за три останні роки. Письмовий аналіз табличного матеріалу цього підрозділу повинен бути лаконічним і обмежуватись 2 сторінками.

Розділ за суттю і змістом має бути розподілений студентом на два підрозділи: місце та об'єкт досліджень; методика виконання роботи. Обсяг другого розділу може становити до 30-35% загального обсягу наукової роботи.

Розділ 3 «*Результати власних досліджень*» є основним і в ньому студент з вичерпною повнотою наводить власні результати кваліфікаційної роботи, що одержані внаслідок проведеного аналізу, розрахунків або експериментального дослідження; має бути подана оцінка повноти вирішення поставлених задач, оцінка вірогідності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами попередників тощо.

Розділ повинен складатися з кількох підрозділів відповідно до мети і завдань виконаної роботи, кількості питань, що розглядаються у роботі. Підрозділам призначається номер і назва відповідно до змісту та послідовності викладання матеріалу.

Бажаним є подання цифрового матеріалу та іншої подібної інформації у вигляді таблиць, графіків, рисунків, схем, діаграм чи гістограм тощо. Їх виконують чітко і переконливо, у затвердженій та сприйнятій формі відповідно до вимог державного стандарту та цієї методичної розробки.

Останній підрозділ має містити економічні розрахунки і обґрунтування щодо одержаних студентом результатів і складених на їх основі висновків. Ця інформація може бути як позитивного, так і негативного характеру відносно до проведених досліджень, але з їх врахуванням здійснюється обґрунтування про доцільність впровадження (продовження, удосконалення, створення та ін.) висунутих автором пропозицій.

За результатами дослідження після кожного розділу необхідно зробити висновки в контексті завдань, що розглядалися в його підрозділах.

Питання *охорони праці і безпеки життєдіяльності* в роботах технологічного профілю розміщуються в кінці розділу, останнім пунктом. У ньому необхідно проаналізувати стан нормативної бази, що регулює питання охорони праці і безпеки життєдіяльності працівників підприємства, ергономічні вимоги до організації праці тощо.

У *висновках* наводяться наукові та практичні результати, отримані в процесі проведеного дослідження, формулюються розв'язані наукові проблеми та їх значення для науки і практики, наводяться висновки і рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. *Пропозиції виробництву* складаються з врахуванням одержаних результатів і сформульованих висновків, мають бути реальними до конкретних умов діяльності підприємства, мати переважно практичний характер і бачення автора стосовно впровадження їх у виробництво.

Список використаних джерел містить наукові праці (статті, рукописи, монографії, інші наукові видання, нормативна документація тощо) стосовно предмету дослідження та інші інформаційні документи, на які обов'язково

мусять бути посилення у тексті магістерської роботи. **Мінімальна кількість посилань має становити – 40 джерел, з них 50% іноземних (у т.ч. не менше двох джерел із наукометричних баз Scopus або Web of Science). Всі джерела не старші 20 років. Як виключення, допускається 3 джерела старше 20 років.**

Зразок оформлення списку використаних джерел наведено у **додатку П.**

До **додатків** за необхідності включаються такі допоміжні матеріали: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи й акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту; допоміжні ілюстрації тощо.

У тексті роботи на додатки обов'язково мають бути зроблені посилення. Додатки не входять до нумерації сторінок основного тексту роботи. Наявність додатків свідчить про якість виконання роботи, що враховується при оцінці магістерської кваліфікаційної роботи екзаменаційною комісією.

5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційну магістерську роботу здобувачі вищої освіти виконують державною мовою і подають до захисту у формі комп'ютерної верстки.

Загальні вимоги. Текст друкується на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), через півтора інтервали за використання шрифту текстового редактора Word – *Times New Roman*, 14-й кегль. За необхідністю допускається використання формату аркушів А3 (297×420 мм).

Текст магістерської роботи друкується з дотриманням таких відступів від краю сторінки: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Під час оформлення магістерської кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документу. Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у магістерській кваліфікаційній роботі наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи.

Заголовки структурних частин магістерської роботи «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір тексту. У кінці надрукованого таким чином заголовку ставиться крапка. Кожну структурну частину магістерської роботи починають з нової сторінки.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється при комп'ютерному друці магістерської роботи у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Титульна картка випускної кваліфікаційної роботи є першою сторінкою магістерської праці, але номер сторінки на ній не проставляється.

Розділи, підрозділи, пункти і підпункти магістерської роботи нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті магістерської роботи та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова «РОЗДІЛ». Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. У кінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад «1.1.» (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумеруються у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими

ставиться крапка. У кінці номера ставиться крапка, наприклад: «2.3.2.», потім у тому ж рядку розміщується заголовок пункту.

Підпункти нумеруються у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Такі структурні частини магістерської роботи, як: зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів, вступ, висновки, список використаних джерел – не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі сторінки, на яких розміщені зазначені структурні частини магістерської роботи, нумеруються звичайним чином. Не нумеруються лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП».

Таблицю розміщують після першого звернення до неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеної магістерської роботи або з поворотом за стрілкою годинника. У випадку перенесення таблиці на наступну сторінку початкове пишуть у правому верхньому куті, над таблицею слова «Продовж. табл. 3». Приклад побудови таблиці:

Таблиця (номер)

Назва таблиці		
Головка таблиці		
Рядки		

Боковик (заголовки рядків) Графи (колонки)

Заголовки граф
Підзаголовки граф

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки, карти, креслення тощо) розміщуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або у додатках. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання в тексті. Якщо ілюстрація створена не автором магістерської кваліфікаційної роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права. Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 3.1. (перший рисунок третього розділу). Ілюстрації також можуть включати топографічні, географічні, кадастрові, геологічні та інші різновиди тематичних карт (планів).

Формули та рівняння розташовуються безпосередньо після тексту, в якому на них посилаються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули та рівняння нумеруються порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу та порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою. Номер формули або рівняння слід зазначати у круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, наводяться безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Перенос формули чи рівняння в наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак на початку наступного рядка. Коли переносять формули на знакові операції множення, використовують знак «х». Формули, що ідуть одна за одною та не розділені текстом, відокремлюють комою.

Цитування та посилання на використані літературні джерела. Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування наступні:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в тексті магістерської роботи на джерела зазначається у кінці речення згідно з їхнім переліком у квадратних дужках, наприклад: «...у роботах [1-7]...».

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на які є посилання в магістерській роботі. Наприклад: «... [26, с. 37]».

Скорочення слів. Всі слова в магістерській кваліфікаційній роботі слід писати повністю. Скорочення слів проводиться згідно ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила». У магістерській кваліфікаційній роботі допускаються лише загальноприйняті скорочення:

а) після перерахування (наприклад: та інше – та ін.; і так далі – і т.д.; і тому подібне – і т.п.);

б) при посиланнях (наприклад: дивись – див.; рисунок – рис.; таблиця – табл.);

в) при позначенні цифрами століть і років, одиниць виміру (наприклад: рік – р.; роки – рр.; тисяч гривень – тис. грн);

г) загальноприйняті літерні аббревіатури (наприклад: США, СОТ, ЄС);

д) при написанні наукових ступенів і звань: к.с.-г.н. (кандидат сільськогосподарських наук), д-р філос. (доктор філософії), к.тех.н. (кандидат технічних наук), д-р техн.н. (доктор технічних наук), доц. (доцент), проф. (професор), акад. (академік) – при прізвищах у тексті;

е) при вказуванні назв широковідомих установ: НАН України (Національна академія наук України), НААН України (Національна академія аграрних наук України), НАНВО України (Національна академія наук вищої освіти України);

є) при написанні назв наукових і навчальних закладів: ун-т (університет), ін-т (інститут), НДІ (науково-дослідний інститут) при назві цих закладів у списку літератури.

Не рекомендується скорочувати слова «наприклад», «формула», «рівняння» і т.д. Інші скорочення та літерні аббревіатури, що наводяться у магістерській кваліфікаційній роботі при першому згадуванні автором вказуються у круглих дужках після повного найменування та узагальнюються у переліку умовних позначень, який подається перед вступом.

Список використаних джерел. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати з таких стандартів: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Під час складання бібліографії необхідно фіксувати бібліотечні шифри кожного джерела, щоб не витратити часу на повторний пошук. Роботу з літературою слід починати зі складання правильного та повного списку книг, монографій, підручників, навчальних посібників з посиланнями на джерело. Вивчення літератури – це активний процес творчого засвоєння матеріалу для вирішення завдань, поставлених у роботі. Результати опрацювання літературного джерела необхідно зафіксувати у вигляді короткого викладення його змісту (виписки цитат, формул із посиланнями на сторінки, на яких вони наведені у літературі). Ці виписки рекомендується робити на окремих картках чи у спеціальному зошиті, обов'язково зазначаючи в кожній публікації прізвище, ім'я, по батькові автора, назву, місце видання, видавництво, рік видання, кількість сторінок (якщо використана журнальна стаття, то вказати назву журналу, рік видання та номер, сторінки, на яких опублікована стаття в даному номері). Виписки із літературних джерел мають бути короткими і чітко сформульованими. Працюючи над літературою, необхідно: з'ясувати значення термінів та незнайомих слів; виділити основне у прочитаному; записати питання, що виникають під час роботи; після вивчення літератури поставити перед собою контрольні запитання.

Оформлення додатків. Додатки оформлюють як продовження випускної кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках і розміщують у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожний додаток має починатися з нової сторінки,

мати заголовок, котрий надруковано угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток___» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначити послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер **Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ**.

Порядок захисту магістерської кваліфікаційної роботи встановлюється «Положенням про екзаменаційні комісії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України». Магістр готує до захисту презентацію і доповідь магістерської роботи.

6. ПІДГОТОВКА ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів магістерської кваліфікаційної роботи, підвищення рівня сприйняття останніх членами Екзаменаційної комісії та всіма присутніми. Презентацію до магістерської кваліфікаційної роботи рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення *MS POWERPOINT*.

Структура презентації. Презентація складається з окремих слайдів. Кожний слайд складається з кількох візуальних об'єктів, які можна поділити на такі групи: текст; табличний матеріал; діаграми; рисунки та фотографії; схеми та креслення. Часто слайд виявляється ефективним саме тоді, коли не може бути зрозумілим, поки студент його не прокоментує.

Таким чином, слайд повинен бути підтримкою студенту, а не його заміником. Основні етапи презентації повинні корелювати із змістом доповіді студента і в кожному окремому випадку можуть мати свої особливості.

Рекомендований обсяг. Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді студента та його практичних навичок роботи з програмою *MS POWERPOINT* і в кожному окремому випадку може відрізнятись.

При розробці презентації рекомендується дотримуватися наступних рекомендацій:

- 1) тривалість доповіді з презентацією - 7-10 хвилин;
- 2) максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 15-20;
- 3) у змісті слайдів мають використовуватись ключові слова і фрази, а не речення;
- 4) на одному слайді, як правило, розмішують одне ключове поняття;
- 5) текстовий матеріал подається у схемах та організаційних діаграмах, числовий – у таблицях або діаграмах (графік – демонстрація змін у часі, секторна діаграма – демонстрація відношення частини до цілого, гістограма – демонстрація порівнянь);
- 6) матеріал підкріплюють графічним зображенням та відео-фрагментами;
- 7) обов'язкове дотримання логіки викладу та грамотність;
- 8) доповідь студента повинна доповнювати інформацію на слайді, а не дублювати її;
- 9) ефекти анімації не повинні заважати сприйняттю, а мають акцентувати увагу на потрібних моментах доповіді;
- 10) текст має легко читатися (тому рекомендований мінімальний розмір шрифту – 20-й напівжирний);
- 11) фон, колір тексту та діаграм повинні відповідати правилу 3 основних кольорів та відтінків;
- 12) шаблон оформлення повинен бути однаковим для всіх слайдів презентації;
- 13) обов'язково має бути дотриманий контраст між текстом, фоном і графікою.

Структура презентації полягає в наступному:

1-й слайд - найменування вищого навчального закладу, де виконана кваліфікаційна (магістерська) робота, його відомча підпорядкованість, тема роботи, прізвище та ініціали автора й керівника, рік захисту;

2-й слайд визначає актуальність теми кваліфікаційної роботи та проблема дослідження;

3-й слайд – головна мета та завдання роботи;

4-й слайд відображає об'єкт, предмет дослідження;

5-й слайд – методика виконання роботи;

7...15-й слайд – результати власних досліджень та економічну ефективність;

16-й слайд – скорочені результати охорони праці та безпеки життєдіяльності у проведеному експерименті;

17-й слайд - пропозиції виробництву;

18 (останній слайд) – Дякую за увагу!

Рекомендації до створення презентації. Робота по створенню презентації може містити окремі особливості, що залежать від рис характеру доповідача та аудиторії, перед якою планується робити доповідь, а також теми дослідження. Але при їх створенні бажано врахувати наступне:

- використовуйте (за можливістю) стандартні шаблони презентації, бо вони вже пророблені дизайнерами;

- пам'ятайте, що погляд завжди спускається з правого верхнього кута в лівий нижній кут, тому розміщуйте більш важливі об'єкти у правому верхньому куті, а в лівому нижньому – менш важливі;

- враховуйте умови розділення слайда документа на різні зони;

- урівноважуйте об'єкти відносно «золотої лінії»;

- пам'ятайте, що у перший момент сприйняття уваги привертається до кутів слайда;

- обирайте необхідний стиль розмітки і рідше користуйтеся розміткою «Порожній слайд»;

- притримуйтеся того, що вільна, «невикористана» площа наочної поверхні, може складати до 30 %; використана – не більше 70 %;

- обережно змінюйте фон і кольорові співвідношення тексту та фону;

- пам'ятайте, що команда «Застосуйте шаблон оформлення» діє на всі слайди вашої презентації і не може бути застосована тільки до цього слайда;

- використовуйте короткі текстові описи. Якомога більше використовуйте схеми, таблиці, діаграми, рисунки;

- пам'ятайте: щоб об'єкт з'явився, а потім зник, створіть два однакових слайди, але на другому відключіть ефекти анімації;

- не застосовуйте яскравих і строкатих допоміжних об'єктів;

- не застосовуйте багато ефектів анімації (не переобтяжуйте презентацію);

- обережно використовуйте ефекти анімації «виповзання», «поява тексту по літерах» – вони надто повільні та суттєво «затримують» вашу презентацію;

- обережно використовуйте анімаційні ефекти для «крайніх» об'єктів, інакше вони почнуть пересікати попередні та мерехтити в очах;
- пам'ятайте, що не варто без особливої необхідності застосовувати ефекти до заголовків слайда;
- дотримуйтесь єдиного стилю розміщення об'єктів;
- виберіть певні (однакові) типи ефектів для однакових за суттю об'єктів;
- пам'ятайте: на читання кожних 6-ти символів потрібно мінімум 1 секунда;
- пам'ятайте: сумарний час «проявлення» слайда не повинен перевищувати 3-5 секунд, крім випадку, коли вам дійсно необхідно затримати появу об'єкта.

Основні рекомендації до відображення тексту:

- лаконічний текст сприймається краще, ніж текст, «засмічений» додатковими елементами;
- в горизонтальній колонці бажано використовувати не більше 40-50 знаків, в тексті з більш довгими рядками важче шукати початок наступного рядка;
- шрифт, що найкраще читається – 16-20-го розміру, через два інтервали, не використовуйте шрифтів менше 12 пунктів;
- корисно зберігати однаковість шрифтів і не використовувати більше трьох накреслень;
- виділення (напівжирний, курсив, ущільнений шрифт) треба використовувати обережно. Надлишок виділених фрагментів може виглядати некоректно;
- частіше використовувати короткі абзаци, які містять перевагу над довгими, не розбитими на абзаци текстами;
- текст з обрамленням привертає більш пильну увагу, ніж без нього.

При створенні таблиць у матеріалах презентації необхідно дотримуватись таких рекомендацій:

- частіше застосовуйте лінії товщиною в 0,5 або 1 пункт;
- не застосовуйте ліній товщиною більше 3-4 пунктів;
- не використовуйте більше 3-х стилів ліній у вашій таблиці;
- необхідно уникати оформлення таблиці подвійними лініями;
- застосовуйте центровані абзаци в заголовках таблиці;
- не використовуйте більше двох варіантів заливки осередку таблиці;
- необхідно уникати заливки осередків таблиці сірим кольором (інтенсивність понад 30). Забезпечити зазор між текстом таблиці та її границею не менше 3 пунктів, а краще 6 або 9 пунктів;
- формуйте таблицю так, щоб був виділений тільки один рядок (колонка) з найважливішим результатом.

При використанні діаграм дотримуйтесь таких рекомендацій:

- не зловживайте ефектами об'єму, інакше ви втратите наочність вашої діаграми;
- використовуйте різноманітні варіанти штриховки;
- виділяйте червоним кольором найважливіший графік;

- використовуйте максимально контрастні кольори для різних графіків (а краще різноманітні штрихи).

При застосуванні та виборі кольорів пам'ятайте, що по мірі комфортності (дискомфортності) кольорові поєднання розташовуються в наступному порядку (по мірі насиченості): Зона комфортності (синій на білому, чорний на жовтому, зелений на білому, чорний на білому, жовтий на чорному, білий на чорному, зелений на червоному, червоний на жовтому). Нейтральне сприймання: (білий на синьому, червоний на білому, синій на жовтому, оранжевий на чорному, жовтий на синьому, оранжевий на білому, білий на зеленому). Зона дискомфорту (не рекомендується використовувати): (червоний на зеленому, коричневий на білому, білий на коричневому, коричневий на жовтому, жовтий на коричневому, білий на червоному, жовтий на червоному). Презентацію рекомендується виконувати заздалегідь, не пізніше ніж за один тиждень до захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

7. РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кожна кваліфікаційна робота направляється на внутрішню рецензію на суміжну кафедру у відповідності до розпорядження декана факультету. До рецензування залучаються провідні працівники НУБіП України. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці магістерської кваліфікаційної роботи. Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, імені та по батькові, місця роботи і посади, яку займає. Рецензія подається у письмовому вигляді, в довільній формі і має містити такі складові:

- визначення значення теми магістерської кваліфікаційної роботи для практики та її актуальності;
- аналіз відповідності змісту магістерської кваліфікаційної роботи її меті та завданням;
- визначення глибини висвітлення студентом магістратури реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання в магістерській кваліфікаційній роботі сучасних емпіричних і теоретичних методів дослідження;
- позитивні сторони магістерської кваліфікаційної роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від магістерської кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо);
- висновок і рекомендацію щодо можливості допущення магістерської кваліфікаційної роботи до захисту.

Студент має ознайомитися з рецензією, щоб дати обґрунтовані пояснення під час захисту з приводу можливих зауважень рецензента. Завершена магістерська кваліфікаційна робота, підписана автором, разом з відгуком керівника (**додаток Р**) та рецензією (**додаток С**) подається на випускову кафедру, де проводиться її попередній захист. За результатами засідання кафедри складається протокол, витяг з протоколу передається до навчального відділу (магістратуру).

Після проходження попереднього захисту, студент оформлює форму опису роботи магістра для включення її до університетського репозитарію та разом з електронним носієм, на якому міститься магістерська кваліфікаційна робота, передає до деканату факультету тваринництва та водних біоресурсів. Після розміщення магістерської кваліфікаційної роботи в репозитарій та перевірки її на плагіат, вирішується питання про допуск студента до подальшого захисту перед ЕК.

Термін подання роботи – не пізніше 15 листопада. Студент (слухач), у якого магістерська кваліфікаційна робота не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, підготовлена без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження, обґрунтованих пропозицій, містить академічний плагіат, не має відгуку, рецензії, до захисту не допускається. На момент подання магістерської кваліфікаційної роботи на кафедру до внутрішньої сторінки твердої палітурки обкладинки роботи студент приклеює

конверт, у якому розміщує супроводжувальні документи (відгук керівника, зовнішню рецензію, довідку-акт про впровадження результатів дослідження у практику роботи підприємства – бази практики (за наявності), відгук з підприємства (за наявності)). Захист магістерської кваліфікаційної роботи передбачає доповідь випускника магістратури за основними результатами його наукової роботи, яка структурно будується у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій, і яка має бути погоджена з науковим керівником, а також відповідні наочні матеріали (таблиці, графіки, схеми, діаграми тощо).

Для захисту магістерських кваліфікаційних робіт щорічно створюється екзаменаційна комісія, до складу якої входять голова та члени комісії. Головою ЕК призначається фахівець у відповідній галузі або провідний науковець відповідного напрямку наукової діяльності. Списки голів ЕК, сформовані деканатами факультетів для всіх спеціальностей (освітніх програм), за підписом проректора за напрямом подаються для розгляду до вченої ради університету, після якої затверджуються ректором університету. Персональний склад членів ЕК затверджується наказом ректора університету не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК. Кількість членів (включаючи голову ЕК) становить не більше чотирьох осіб (в окремих випадках кількість членів ЕК може бути збільшена до шести осіб).

Захист магістерських кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК при обов'язковій присутності голови та членів комісії, можлива участь керівника магістерської кваліфікаційної роботи (у випадку відсутності керівника з поважних причин, його може представляти завідувач кафедри) і передбачає доповідь здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка структурно будується у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій.

Дата захисту визначається графіком засідань ЕК, що затверджується ректором університету, і доводиться деканатом відповідного факультету до відома голови, членів ЕК, студентів магістратури. Захист магістерської кваліфікаційної роботи розпочинається з доповіді. Після доповіді студент (слухач) відповідає на запитання усіх членів ЕК, а також присутніх на захисті осіб. Відповіді на поставлені запитання дають можливість визначити рівень професійної підготовки, самостійності виконання роботи та фахової ерудиції випускника. Потім зачитуються відгук керівника і внутрішня рецензія. На зауваження рецензента студент (слухач) повинен дати ґрунтовну й аргументовану відповідь. Під час захисту секретарем комісії ведеться протокол засідання ЕК. Окремо відзначається думка членів ЕК про науковий рівень та практичну цінність рекомендації щодо використання пропозицій автора. Рішення ЕК щодо оцінки знань, виявлених при підготовці та захисті магістерської кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студенту (слухачу) освітнього ступеня магістра та видачу йому державного документа приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням, звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Результати захисту

магістерських кваліфікаційних робіт за 100-бальною шкалою переводяться згідно з таблицею 1 у національні оцінки за чотирибальною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» і оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

Таблиця 1

Співвідношення між національними та ECTS оцінками і результатом захисту магістерської кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою

Оцінка національна	Результат захисту магістерської роботи, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	01-59

За результатами успішного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присвоєння кваліфікації «Магістр» із відповідної спеціальності та про видачу випускнику диплома державного зразка освітнього ступеня «Магістр».

Результати захисту магістерської кваліфікаційної роботи оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

Магістерські кваліфікаційні роботи, що містять особливо цінні рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ЕК до опублікування у наукових фахових виданнях.

Пам'ятка студенту щодо загальних вимог виконання випускної кваліфікаційної роботи наведена у **додатку Т**.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про академічну доброчесність в НУБІП України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist.pdf (дата звернення: 23.01.2023).
2. «Положення про підготовку і захист кваліфікаційної магістерської роботи в Національному університеті біоресурсів і природокористування України». URL: <https://nubip.edu.ua/node/94624> (дата звернення: 10.02.2023).
3. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654> (дата звернення: 25.01.2023).
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 37-38 / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 06.02.2023).
5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для другого (магістерського) рівня вищої освіти : Наказ міністерства освіти і науки України від 26 березня 2021 р. № 389 / Міністерство освіти і науки України. URL: https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/standarty/204%20Tekhnolohiya%20vyrobnytstva%20i%20pererobky%20produktsiyi%20tvarynnytstva_31.03.pdf (дата звернення: 05.02.2023).
6. Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/_положення_система_якості_2016_на_сайт.pdf (дата звернення: 11.02.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік орієнтованих випускних магістерських кваліфікаційних робіт студентів СВО «Магістр»

1. Вплив способу формування сім'ї-виховательки на якість бджолиних маток
2. Ефективність різних підходів виробництва продукції в умовах промислового бджільництва
3. Вплив стимулюючої підгодівлі на господарсько-корисні ознаки бджолиних сімей
4. Вплив живої маси телиць української чорно-рябої молочної породи на наступну молочну продуктивність
5. Вплив показників відтворювальної здатності на молочну продуктивність і тривалість використання корів
6. Вплив сезонних факторів на продуктивність корів та ефективність виробництва молока
7. Оптимізація умов годівлі та утримання телят в молочний період вирощування
8. Виробництво питного молока залежно від технологічних умов отримання та якості сировини
9. Порівняльний аналіз продуктивності курей різних кросів за промислової технології
10. Вплив розміру технологічної групи свиней на відгодівлі на їх продуктивність
11. Удосконалення годівлі молодняку свиней на дорощуванні
12. Ефективність відгодівлі молодняку свиней різних генотипів
13. Ресурсозберігаюча технологія виробництва м'яса індиків
14. Формування перспективного молочного напрямку продуктивності у вівчарстві
15. Удосконалення технології виробництва продукції свинарства
16. Селекція корів в умовах використання роботизованих доїльних систем
17. Оцінка швидкості пристосованості корів до систем добровільного доїння
18. Регулювання відтворної функції великої рогатої худоби
19. Оцінка впливу стресових ситуацій на прояв господарсько-корисних ознак в молочному скотарстві
20. Удосконалення методики виявлення в стадах ВРХ продуцентів А2 молока
21. Проєкт з технології виробництва екологічно чистої свинини «Еко-свині»
22. Розробка бізнес моделі створення малого фермерського господарства з виробництва молока
23. Шляхи зменшення карбонового сліду методом корекції годівлі тварин

Додаток Б

Декану факультету тваринництва та водних біоресурсів
доц. Кононенку Руслану Володимировичу
Здобувача вищої освіти першого року навчання спеціальності 204- «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
ступеня вищої освіти «Магістр»
Прізвище Ім'я По батькові здобувача

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене для написання випускної магістерської кваліфікаційної роботи за кафедрою _____ та призначити керівником

Тема роботи: _____

“ _____ ” _____ 20__ р. Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20__ р.

Декан факультету _____ (підпис) _____ (ПІБ)

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (ПІБ)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ (підпис) _____ (ПІБ)

Примітка: прізвище, ім'я, по батькові студента, тема магістерської роботи вказуються українською та англійською мовами

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

07.05 – КМР. 785 “С” 2022.10.29. 007 ПЗ

ВОЗНЮК РОМАН РУСЛАНОВИЧ

2023 р.

Додаток Д

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ) _____

УДК

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету (Директор ННІ)

(назва факультету (ННІ))

(підпис)

(ПІБ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(підпис)

(ПІБ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему _____

Спеціальність

(код і назва)

Освітня програма

(назва)

Орієнтація освітньої програми _____
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Гарант освітньої програми

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Виконав

(підпис)

(ПІБ студента)

КИЇВ – 20__

Додаток Е

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ) _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач
кафедри** _____

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ)
“ _____ ” _____ 20____ року

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність _____

(код і назва)

Освітня програма _____

(назва)

Орієнтація освітньої
програми _____

(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи _____

затверджена наказом ректора НУБіП України від “ _____ ” _____ 20____ р.

№ _____

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи _____

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. _____
2. _____
3. _____

Перелік графічного матеріалу (за потреби) _____

Дата видачі завдання “ _____ ” _____ 20____ р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис) (прізвище та ініціали студента)

Додаток Н

Скорочення слів в українській мові (витяг з ДСТУ 3582-97)

акціонерне товариство	АТ			район	р-н	
товариство з обмеженою відповідальністю	ТОВ			рік (роки)	р. (рр.)	<i>При цифрах</i>
асоціація	асоц.			секунда	с	<i>При цифрах</i>
будинок	б.	<i>При цифрах</i>		селище	с-ще	<i>При назві</i>
відсоток	%	<i>При цифрах</i>		селище міського типу	смт	<i>При назві</i>
вік	в.	<i>У значенні "Століття" і при цифрах</i>		село	с.	<i>При назві</i>
година	год.	<i>При цифрах</i>		станція	ст.	<i>При назві</i>
грам	г	<i>При цифрах</i>		стаття	ст.	
гривня	грн.	<i>При цифрах</i>		століття (сторіччя)	ст.	<i>При цифрах</i>
дивись	див.			сторінка	с.	<i>При цифрах</i>
діаграма	діагр.			студент	студ.	
додаток	Дод.			таблиця	табл.	
завідувач	зав.	<i>При назві посади</i>		тиждень	тижд.	
завод	з-д			тисяча	тис.	
заклад	закл.			товариство	т-во	
замовлення	зам.			у тому числі (в тому числі)	у т. ч. (в т. ч.)	
заступник	заст.	<i>При назві посади</i>		хвилина	хв.	<i>При цифрах</i>
і так далі	і т. д.			частина	ч.	<i>При цифрах</i>
і так інше	і т. ін.			об'єднання	об-ня	
квартал	кв.	<i>При цифрах</i>		область	обл.	
кількість	к-сть			одиниця	од.	<i>При цифрах</i>
коефіцієнт	коєф.			продовження	продовж.	
комплект	к-т			Скорочення назв місяців:		
копійка	к.	<i>При цифрах</i>		січень	січ.	
рисунок	рис.			лютий	лют.	
мільйон	млн.			березень	берез.	
мільярд	млрд.			квітень	квіт.	
місто	м.	<i>При назві</i>		травень	трав.	
місяць	міс.			червень	черв.	
номер	№	<i>Умовне позначення при цифрах</i>		липень	лип.	
номер порядковий	№ пор.			серпень	серп.	
				вересень	верес.	
				жовтень	жовт.	
				листопад	листоп.	
				грудень	груд.	

Додаток П

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	<ol style="list-style-type: none">1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с.2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с.3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с.5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none">1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ- ПЛЮС, 2015. 212 с.4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none">1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

<p>Чотири і більше авторів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
<p>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
<p>Без автора</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
<p>Багатотомні видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
<p>Частина видання</p>	

<p style="text-align: center;">Книги</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
<p style="text-align: center;">Тези доповідей, матеріали конференцій</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932- 1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.

<p style="text-align: center;">Статті із продовжуваних та періодичних видань</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108. 8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping. <i>Political Science</i>. 1991. № 2. P. 15–43.
Інші видання	
<p style="text-align: center;">Законодавчі та нормативні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. 4. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 5. 543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. 8. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 9. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс- бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.

Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.

<p>Бібліографічні покажчики</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
<p>Електронні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
<p>Автореферати дисертацій</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
<p>Дисертації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.

Додаток Р

ВІДГУК

на випускню магістерську роботу
факультету тваринництва та водних біоресурсів
Національного університету біоресурсів і природокористування України

Прізвище Ім'я По батькові студента

на тему: «.....»

яка виконана на кафедрі
під керівництвом
посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові

Загальна характеристика роботи

Позитивні сторони:

Пропозиції:

Висновки:

Дата

Керівник: _____

підпис

Прізвище, ім'я та по батькові: _____

Науковий ступінь, вчене звання: _____

Посада: _____

Додаток С

РЕЦЕНЗІЯ

на випускну магістерську роботу студента
факультету тваринництва та водних біоресурсів
Національного університету біоресурсів і природокористування України

Прізвище Ім'я По батькові студента

прізвище, ім'я та по батькові

на тему:

«.....»

яка виконана на кафедрі

під керівництвом

посада, наук.ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові

Загальна характеристика роботи

.....
.....
.....
.....

Позитивні сторони:

.....
.....
.....

Недоліки:

.....
.....
.....

Висновки:

.....
.....

Дата

Рецензент: _____

підпис

Прізвище, ім'я та по батькові

Науковий ступінь, вчене звання

Місце

роботи

і

посада

.....
*- печатка необхідна у випадку одержання рецензії із сторонніх організацій

Додаток Т

ПАМ'ЯТКА СТУДЕНТУ (СЛУХАЧУ)

щодо загальних вимог до виконання магістерських кваліфікаційних робіт

Зміст записів	Норма
Організаційні вимоги	
1. Дата підготовки наказів на затвердження тем і призначення керівників	Не пізніше другого місяця з моменту зарахування студентів (слухачів) на навчання до магістратури
2. Затвердження завдання і плану роботи	Після затвердження теми – протягом десяти днів
Технічні вимоги	
1. Оформлення роботи	Брошування у тверду обкладинку
2. Обсяг роботи, сторінок	Комп'ютерний набір – 3,5-5,0 д.а.
Зміст роботи (в сторінках чи у відсотках від усього обсягу)	
Вступ	до 5 стор.
Розділ 1.	20%
Розділ 2.	35-40%
Розділ 3. Висновки і пропозиції виробництву	35-40%
Список використаних джерел	до 5 стор.
Додатки	не менше 40 найменувань
<p>На окремому аркуші – слово “Додатки”.</p> <p>Перелік додатків нумерується літерами українського алфавіту за винятком літер: Г, І, Є, І, Й, О, Ч, Ь. Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу: перший розділ: А.1, А.2, А.3 та ін.; другий розділ: Б.1, Б.2, Б.3 та ін.; третій розділ: В.1, В.2, В.3 та ін. При посиланні на додаток у тексті зазначається: дод. А.1.</p>	
Оформлення тексту	
<p>1. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки і нумеруватися арабськими цифрами. Структурні елементи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” не нумерують. Решта розділів нумеруються наступним чином: “РОЗДІЛ 1”. Заголовки розділів розміщують по центру на наступному рядку великими літерами, підрозділів – з абзацного відступу малими літерами. Відстань між заголовком і текстом має становити один рядок (3 мм), між попереднім текстом і наступним заголовком має бути не менше ніж два рядки (6 мм). Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.</p>	
2. Шрифт для комп'ютерної верстки	14
3. Інтервал	1,5
4. Кількість рядків на сторінці	29
Поля на сторінці (не менше)	
1. Комп'ютерна верстка	Верхнє – 20 мм Нижнє – 20 мм Ліворуч – 30 мм Праворуч – 10 мм
2. Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок
3. Початок нумерації	З другої сторінки роботи
4. Нумерація таблиць	Послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці Приклад: <p style="text-align: right;">Назва... Таблиця 1.1</p>
5. Нумерація рисунків	Послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком: 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Приклад: <i>Рис. 1.1. Назва...</i>
6. Посилання в тексті	У разі необхідності: дод. А.1; табл. 2.1; рис. 2.1
	При повторному посиланні – див. дод. А.1; див. табл. 2.1; див. рис. 2.1
7. Посилання в тексті на літературні джерела	[14] джерело із списку літератури, [14, с.45-46], якщо в тексті вказана дослівно теза чи якісь показники

Технологічні вимоги

Комплект роботи:

1. Картка магістерської кваліфікаційної роботи.
2. Титульний аркуш.
3. Завдання до виконання магістерської кваліфікаційної роботи.
4. Реферат
5. Зміст.
6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності).
7. Вступ.
8. Основна частина.
9. Висновки і пропозиції виробництву.
10. Список використаних джерел.
11. Додатки.

Не підшиваються, але вкладаються в конверт, який наклеюється до обкладинки магістерської кваліфікаційної роботи:

1. Індивідуальний навчальний план студента (слухача) магістратури;
2. Відгук керівника магістерської кваліфікаційної роботи (висвітлює рівень використання теоретичних знань для розв'язання завдань дослідження; аналізує методiku дослідження; оцінює якість вирішення завдань дослідження; аналізує та оцінює запропоновані заходи; зазначає тривалість роботи студента (слухача); виконання календарного плану роботи; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в університеті; можливість використання пропозицій та рекомендацій студента (слухача) на практиці, наявність професійних навичок за спеціальністю; відношення студента (слухача) до виконання роботи, оцінює магістерську кваліфікаційну роботу);
3. Рецензія (визначається значимість теми магістерської кваліфікаційної роботи для практичного застосування, її актуальність; аналізується відповідність змісту магістерської кваліфікаційної роботи її завданням; глибина висвітлення студентом (слухачем) магістратури реального стану справ у відповідній галузі; робляться висновки щодо використання у магістерській кваліфікаційній роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів, елементів наукової новизни; висвітлюються позитивні сторони магістерської кваліфікаційної роботи та її недоліки; оцінюються загальні враження від магістерської кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо); робиться висновок і рекомендація щодо можливості допущення магістерської кваліфікаційної роботи до захисту; висловлюються зауваження та думка про оцінку магістерської кваліфікаційної роботи.

Термін виконання роботи	У терміни, визначені адміністрацією факультету
Дата і місце підпису роботи автором	На титульній сторінці роботи
Допуск до захисту	На титульній сторінці кваліфікаційної магістерської кваліфікаційної роботи підписи: 1) керівника магістерської кваліфікаційної роботи; 2) завідувача випускової кафедри; 3) декана факультету (директора ННІ)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання випускної кваліфікаційної роботи для здобувачів
вищої освіти ОС «Магістр» за спеціальністю 204 – «Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва»**

Укладач: СИЧОВ Михайло Юрійович

Відповідальний за випуск: ГРИЩЕНКО Сергій Миколайович

Підписано до друку Зам. №
Формат 60x90 1/16. Папір офсетний. Друк – різнографія.
Наклад 10 прим. Ум. друк. арк. 1,0
Друк «ЦП «КОМПРИНТ»

Свідоцтво ДК № 4131 від 04.08.2011 р.
м. Київ, вул. Предславинська, 28
тел. 528-05-42